



14 04 2015

Ș.P. nr. 133

A V I Z

asupra proiectului de lege cu privire la protecția sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun

(nr.84 din 18.03.2015)

Examinînd proiectul de lege cu privire la protecția sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputatului în Parlament, domnul Ion Ceban, cu adresa nr.84 din 18.03.2015, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1. Potrivit notei informative adiționale, prezentul proiect de lege are ca obiect reglementarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului produselor din tutun, *"interdicția fumatului în localurile publice și în spațiile de muncă închise, în transportul public, precum și în spații private în care este necesară respectarea drepturilor nefumătorilor de a respira aer nepoluat de fumul de tutun, în special a copiilor"*.

Menționăm că actualmente, Legea nr.278-XVI din 14.12.2004 cu privire la tutun și articolele din tutun (Monitorul Oficial, 2008, nr.47-48, art.139), permite fumatul în locurile publice, precum și nu interzice fumatul la locul de muncă, fapt ce contravine Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului, încheiată la Geneva la 21 mai 2003, care a fost ratificată de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.124-XVI din 11.05.2007 (Monitorul Oficial, 2007, nr. 78-81, art.362). Astfel, potrivit art.8 din Convenția-cadru toate părțile sunt obligate să asigure o protecție eficientă împotriva expunerii la fumul de tutun în locurile de muncă închise, de interior, locuri publice și în mijloacele de transport public. Or, toți oamenii au dreptul la un nivel ridicat de protecție a sănătății și ar trebui să fie protejați de expunerea la fumul de tutun.

2. Deși, contrar titlului și notei informative, acest proiect nu conține prevederi menite să protejeze de viciul fumatului și de consecințele acestuia. Un exemplu elocvent în acest sens este faptul că proiectul permite la *art.10 alin.(3)* fumatul în locurile publice cum sunt barurile, restaurantele, discotecile și alte locuri similare, iar la *art.14 alin.(2) lit. a)* permite publicitatea produselor de tutun în sediul agenților economici, în locurile specializate de comercializare și pe accesoriile de fumat, situații interzise de proiectul de lege nr.35 din 4 februarie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului și adoptat de Parlament în I lectură la 18 iulie 2014.

Menționăm că proiectul de lege nr.35/04.02.2014 are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.278-XVI din 14 decembrie 2007 cu privire la tutun și la articolele de tutun, Legii nr.1227-XIII din 27 iulie 1997 cu privire la publicitate, Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008, Legii nr.330 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, Legii nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legii nr.10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, în acord legislația Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii efectelor consumului de tutun, încât să corespundă literei și spiritului *Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului, încheiată la Geneva la 21 mai 2003, ratificată prin Legea nr.124-XVI din 11.05.2007*, cu modificările ulterioare și, *Directivei 2001/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2001 privind apropierea actelor cu putere de lege a actelor administrative ale statelor membre în materie de fabricare, prezentare și vânzare a produselor din tutun*, care la rîndul său are menirea de a asigura echilibrul necesar unor imperative stringente ale spațiului comunitar, pe de o parte necesitatea asigurării protecției sănătății consumatorului, implicit și a populației nefumătoare, precum și a mediului înconjurător iar, pe de altă parte, asigurarea respectării principiilor ce vizează libera circulație a mărfurilor. Scopul acestui proiect fiind, soluționarea problemelor privind conținutul produselor de tutun și emisiile; ambalarea și etichetarea produselor de tutun; interzicerea publicității și promovării produselor de tutun; plasarea pe piață a produselor din tutun; protecția împotriva expunerii la fumul de tutun; controlul de stat în domeniul protecției sănătății de expunerea la fumul de tutun și consumul produselor de tutun; asigurarea eficienței politicilor de control al tutunului, cât și stabilirea competențelor pentru autoritățile responsabile de implementare și de control al prevederilor legale; sancțiunile și amenzile contravenționale, care în final, vor permite reducerea costurilor economice legate de consumul de tutun și expunerea la fumul de tutun, dar și va crea condiții pentru realizarea obligațiilor și angajamentelor Republicii Moldova în cadrul ratificării Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului și negocierii Acordului de Asociere la Uniunea Europeană.

Este de notat că începînd din 20 mai 2016, se abrogă Directiva 2001/37/CE, potrivit art.31 din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea, și vînzarea produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE.

3. Concomitent, atenționăm că din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă textul prezentului proiect de lege are caracter declarativ, chiar și în raport cu *Legea Federației Ruse N.15-ФЗ «Об охране здоровья граждан от воздействия окружающего табачного дыма и последствий потребления табака»*, din care autorul s-a inspirat, iar 6 articole le-a transcris din această lege, astfel: textele art.3, art.5, art.7-9 și art.12 din proiectul de lege transcriu textele art. 4, art.7, art.art.9-11 și art.13 din legea rusă. Mai mult, deși art.12 legea rusă interzice fumatul în localurile de alimentație publică, transport și alte instituții publice, aceste prevederi nu au fost transpuse de autor în prezentul proiect de lege, precum nu au fost transpuse și prevederile care interzic în totalmente reclama produselor de tutun, dar permise de prezentul proiect în mai multe locații. Astfel, prezentul proiect de lege pierde din complexitatea reglementărilor pentru domeniul dat și expune criticii conceptul de reglementare.

În aceste condiții, considerăm că proiectul necesită a fi reformulat și redactat în conformitate cu normele de tehnică legislativă, stabilite de Legea nr.780/2001 privind actele legislative, de altfel, obligatorii pentru toți subiecții cu drept de inițiativă legislativă. Astfel, atenționăm că proiectul nu specifică categoria legii, care constituie un element obligatoriu al unui act legislativ, fapt ce denotă nerespectarea prevederilor art.27 din Legea nr.780/2001, care expres stabilește:

”(1) Clauza de adoptare stabilește temeiul legal de adoptare a actului legislativ și categoria lui.

(2) Clauza de adoptare este obligatorie pentru toate actele legislative. ”

Totodată, se constată că structura articolelor nu este echilibrată și nu abordează exclusiv aspectele juridice necesare contextului reglementării; textele articolelor trebuie reformulate, încît să aibă caracter dispozitiv și să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări, iar verbele trebuie utilizate la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.



Ion Creangă
Șef Direcție